

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

**Alleruntherthänigstes Gnadengesuch an Seine k. k.
Apostolische Majestät eingereicht beim kk. Kreisgerichte
Teschen am 8 August 1895 =
Podanie o łaskę do Jego Ces. kr. Apost. Mości wniesione do c.
k. sądu obwodowego w Cieszynie dnia 8 sierpnia 1895 / [P.
Stanislaus Stojałowski].**

Liczba stron oryginału

8

Liczba plików skanów

8

Liczba plików publikacji

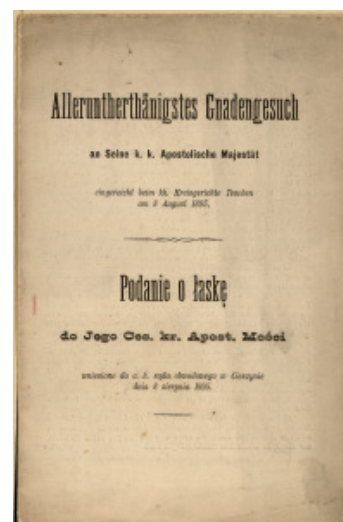
9

Sygnatura/numer zespołu **R II 04522**

Data wydania oryginału **[1895]**

Zdigitalizowano w ramach projektu pt.

**Udostępnienie cieszyńskiego dziedzictwa
piśmienniczego on-line**

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

Śląskie.

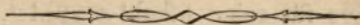
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Alleruntherthänigstes Gnadengesuch

an Seine k. k. Apostolische Majestät

*eingereicht beim kk. Kreisgerichte Teschen
am 8 August 1895.*

Podanie o łaskę

do Jego Ces. kr. Apost. Mości

*wniesione do c. k. sądu obwodowego w Cieszynie
dnia 8 sierpnia 1895.*

Euere kk. Apostolische Majestät!

In tiefster Ehrfurcht legt Endesgefertigter Eurer Kais. kön. Apostolischen Majestät sein allerunthänigstes Gesuch zu den Stufen Höchst Dero Thrones nieder.

Endesgefertigter ist katholischer Priester und Volksredacteur und hat durch 25 Jahre seiner Thätigkeit in beiden diesen Richtungen stets gewissenhaft und als treuer Unterthan gewirkt. Die konstitutionelle Verfassung bringt es leider mit sich, dass die treueste dynastische Gesinnung nicht immer auch mit der Anhänglichkeit an die jeweilige Regierung verbunden sein kann, was aber auch nach den Staatsgrundgesetzen, keineswegs mit der Staatsfeindlichkeit verwechselt werden kann. Ehrfurchtsvoll Endesgefertigter bekennt sich offen und unumwunden zur „christlich-socialen“ Parthei, weil nach seinem Wissen und Gewissen, nur diese Richtung die Kirche, den Staat, und die Dynastie gegen umstürzliche Tendenzen sicherstellen kann. Auf Grund dieser Grundsätze hat er es für seine Pflicht erachtet, sich und das arbeitende Volk gegen Übergriffe zu schützen, wodurch er sich, nach dem bestehenden Strafgesetze, ein Urtheil wegen Pressvergehen zugezogen hat.

Er nahm dieses Urtheil für diese gesetzliche Schuld — obgleich es — er wagt es offen zu sagen — ihm eine übermässliche Strafe auferlegte, im Gefühle seiner Gewissensreinheit willig an.

Seit der Zeit, als es Endesgefertigtem klar wurde, dass der treueste Unterthan, bei der konstitutionellen Regierungsform, wenn er gerade mit der am Ruder stehenden Majorität, nicht in Einklange ist, dennoch für „politisch verdächtig“ gelten kann, was vor der konstitutionellen Aera unmöglich war: und insbesondere seit der Zeit, als er selbst die Erfahrung gemacht hatte, dass selbst mit der grossen Allerhöchsten Signatur versehene Gesuche erfolglos bleiben können, hat er es, aus Ehrfurcht für diese Signatur, unterlassen, bei seinen früheren, wie bei der jetzigen allzustrengen Verurtheilung ein Gnadengesuch um Nachsicht einzureichen, um ja nicht wieder Gelegenheit zu einer solchen Nichtbeachtung der, durch Euere k. k. Apostol. Majestät signirten Gesuche, zu geben.

Wenn er dies jetzt thut, so ist es deshalb, weil ihn folgende Umstände dazu bestimmen:

1) Das 25-jährige Priesterjubiläum des ehrfurchtsvoll Endesgefertigten fällt am 28 August l. J., während seine Haft gesetzlich am 31 August enden sollte; es handelt sich desshalb nur um vier Tage, deren Nachsicht, nur durch die allerhöchste Gnade erfolgen kann.

Najjaśniejszy Panie!

W najgłębszej czci niżej podpisany, składa u stóp Tronu Waszej Ces. kr. Apostolskiej Mości następującą swoją najuniżeńszą prośbę:

Niżej podpisany jest katolickim kapłanem i redaktorem ludowym, a przez 25 lat swojego działania w obudwu kierunkach, starał się zawsze pracować sumiennie i jako lojalny poddany.

Konstytucyjna forma rządu niesie to niestety z sobą, że i najwierniejsze dynastyczne usposobienie nie może być zawsze połączone także z przychylnością dla czasowo istniejącego rządu, co jednakże wedle ustaw zasadniczych państwa, nie może być w żaden sposób poczytywane za wrogie względem państwa, usposobienie.

W pokorze podpisany wyznaje otwarcie i bez ogródki, że należy do stronnictwa „chrześcijańsko-socyalnego“ czyli ludowego, ponieważ wedle jego wiedzy i sumienia tylko ten kierunek może zabezpieczyć Kościół, państwo i Dynastję, przeciw dążnościom *przewrotowym*.

Wierny tym swoim zasadom, poczytywał podpisany za swój obowiązek bronić siebie i pracujący lud przeciw nadużyciom, wskutek czego ściągnął na siebie, wedle istniejącego prawa karnego, wyrok za przestępstwo *prawowe*.

Niżej podpisany przyjął, za tę *prawną* winę, ten wyrok, chociaż on — podpisany ośmiela się to powiedzieć otwarcie — nader przesadzoną na niego nakładał karę, z ochotą w poczuciu czystości swojego sumienia.

Od czasu, gdy podpisanemu stało się rzeczą jasną, że przy konstytucyjnej formie rządu, nawet najwierniejszy poddany, jeżeli ze stronnictwem, które właśnie u steru stoi, nie jest w zgodzie, przecie za „politycznie podejrzanego“ uchodzić może; co przed konstytucyjną erą nie było możliwe: w szczególności zaś od czasu, gdy podpisany sam zrobił to doświadczenie, że nawet prośby, zaopatrzone najwyższą wielką Sygnaturą, mogą pozostać bez skutku, niżej podpisany zaniechał, przez szacunek dla tej Sygnatury, tak przy swoich poprzednich, jak przy tem ostatniem, zbyt surowem sąsądzoniu, wnoszenia podań o łaskę, ażeby, broń Boże, nie dawać sposobności do takiego nieposzanowania prośb, przez Waszą ces. król. Apostolską Mość *sygnowanych*.

Jeżeli zaś dziś podanie o łaskę wnosi, to dlatego, że go skłaniają do tego następujące powody:

1) Dwudziestopięcioletni jubileusz kapłaństwa uniżenie podpisanego przypada na dzień 28 sierpnia, podczas gdy jego kara kończyć się ma *prawnie* 31 sierpnia; chodzi więc tylko o *cztery* dni, których opuszczenie nie może inaczej nastąpić, jak tylko przez akt Najwyższej łaski.

2) Endesgefertigter befindet sich in Haft seit 15 November 1894 somit bereits 9 Monate,*) während sein Urtheil nur auf 7 Monate lautet — was unläugbar dadurch bewirkt wurde, weil auch eine Untersuchungshaft über ihn, auf Grund des §. 175 nr. 4 verhängt wurde!!

3. Im Jahre 1888, zum 40-jährigen Jubiläum Euerer Kais. Apost. Majestät, hat ehrfurchtsvoll Gefertigter das beiliegende Büchlein**) geschrieben ohne dafür auf Entlohnung oder auf Anerkennung Anspruch zu machen oder diese zu suchen, er hofft es also, dass er für diese spontane und uneigenützige Ehrung des Jubiläums Euerer Kais. Königl. Apostolischen Majestät, jetzt zu seinem 25-jährigen Priesterjubiläum die Nachsicht von vier Tagen der Resthaft verdienen könnte.

4) Endlich, als wahrer loyaler Staatsbürger will er einen Anlass zur Erbitterung des christlich-katholischen polnischen Volkes nicht geben, und deshalb auch sich im christlichen Sinne die Demuth eines Gnadengesuches auferlegen. Dass aber seine Haft zu seinem 25-jährigen Priesterjubiläum das katholische Volk nicht erbauen und unzweifelhaft erbittern würde, wird er nicht des weiteren ausführen; das Factum selbst, dass er in Haft sitzt, ist ein Beweis dafür. Jetzt, da es nur um vier Tage sich handelt, und vor Allem,, da jetzt keine Partheiregierung ist, hofft Endesgefertigter, dass er als Mensch als Priester und loyaler Unterthan auf allergnädigste Berücksichtigung rechnen kann. —

Teschen am 8 August 1895.

P. Stanislaus Stojalowski.

*) Da er diese ganze Zeit in strengster Einzelhaft zubringt, bedeutet das ein volles Jahr Gefängniss!

**) Leben und Regierung des Kaisers Franz Joseph I. Zum 40-jährigen Regierungsjubiläum verfasst von P. Stanislaus Stojalowski. Godek bei Lemberg 1888.

2) Niżej podpisany pozostał w więzieniu już od dnia 15 listopada 1894 r., a więc już przeszło 9 miesięcy,*) podczas gdy jego wyrok opiewa tylko na siedm miesięcy; co niezaprzeczenie nastąpiło wskutek tego, że równocześnie też nałożono na niego więzienie śledcze, a to na podstawie §. 175. n. 4.!!

3) W roku 1888 napisał uniżenie podpisany z powodu 40-stoletniego jubileuszu panowania Waszej ces. król. Mości załączoną przy niniejszem książeczkę,**) nie otrzymawszy ani nie szukawszy za to wynagrodzenia ani uznania, spodziewa się jednak, że za to dobrowolne i bezinteresowne uczczenie Jubileuszu Waszej ces. król. Mości, może się spodziewać teraz darowania mu, z powodu jego kapłańskiego jubileuszu, czterech dni ostatnich jego więziennej kary.

4) W końcu jako lojalny obywatel nie chce on być powodem i przedmiotem rozgoryczenia chrześcijańsko-katolickiego polskiego ludu i dlatego nakłada sobie, w chrześcijańskim duchu, upokorzenie wnoszenia prośby o łaskę. Ze zaś trzymanie go w więzieniu, w dniu jego 25-cioletniego jubileuszu kapłańskiego, katolickiego ludu by nie zbudowało, ale niewątpliwie go rozgoryczyło, tego nie będzie obszerniej wywodził, skoro sam fakt, że siedzi w więzieniu, dostatecznym jest tego dowodem.

Gdy zaś obecnie nie ma rządu wyszłego z jakiegoś stronnictwa, spodziewa się w pokorze podpisany, że jako człowiek, jako kapłan, i jako lojalny poddany, zasłuży na uwzględnienie swej uniżonej prośby.

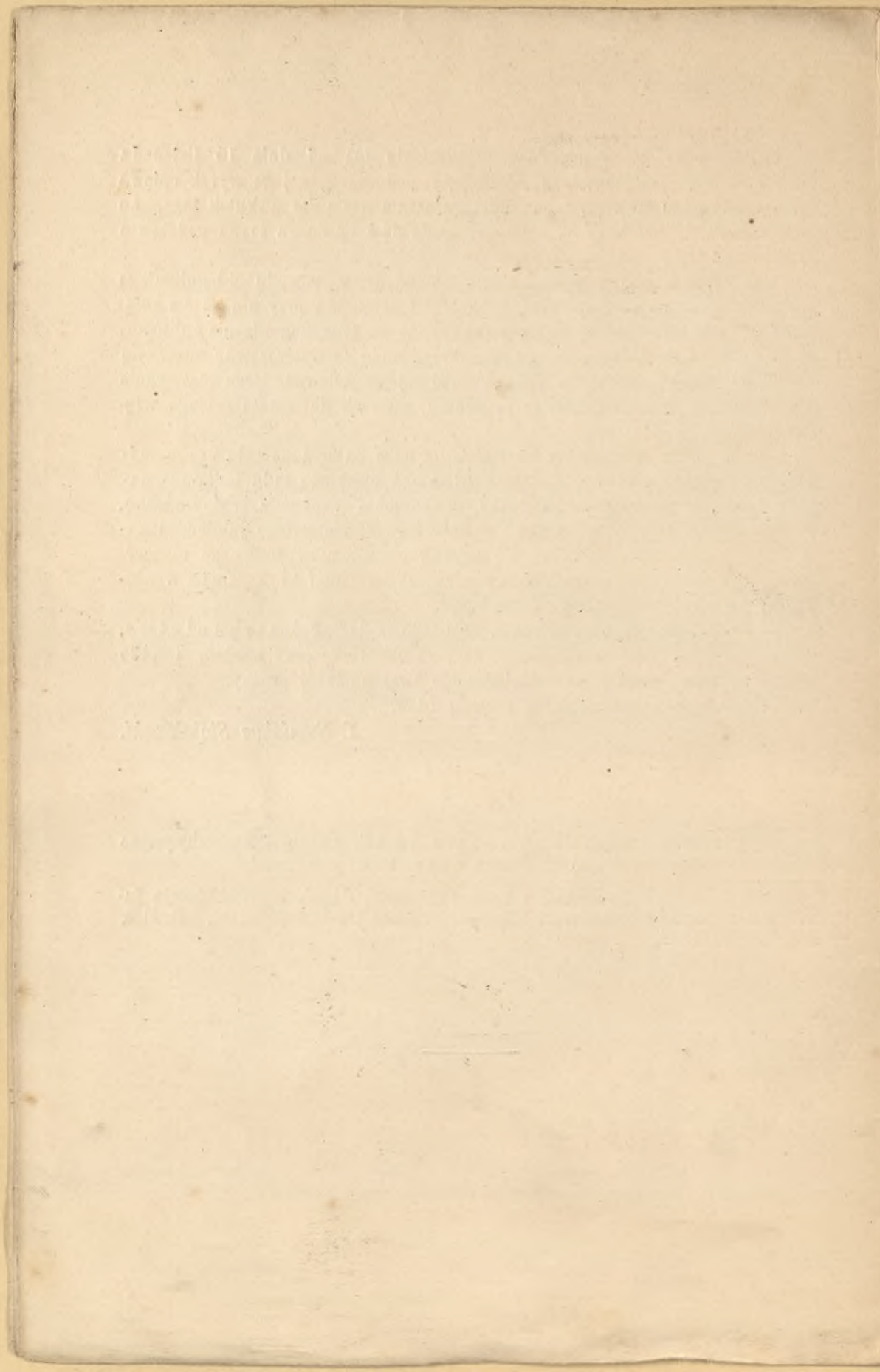
W cieszyńskim więzieniu, 8 sierpnia 1895.

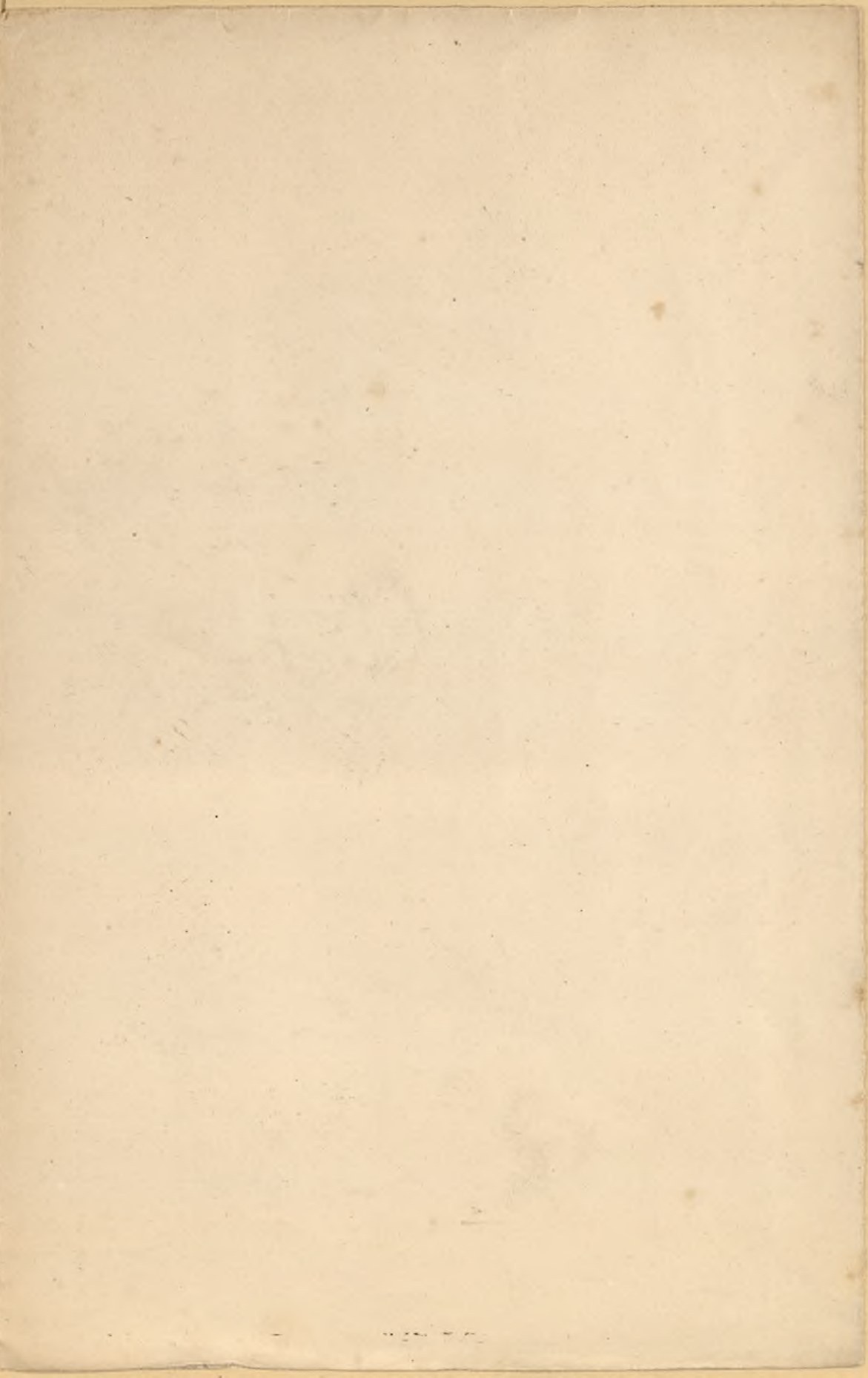
X. Stanisław Stojalowski.

*) Ponieważ przesiaduje samotnie, (w tak zwanej Einzelhaft) przeto tych 9 miesięcy wedle ustawy znaczą cały rok więzienia!

**) Życie i rządy cesarza i króla Franciszka Józefa I. W 40 letnią jubileuszową rocznicę panowania. Napisał X. Stanisław Stojalowski. Gródek koło Lwowa 1888.

R 4

R/4522